

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2017. szeptember 21.*

„Előzetes döntéshozatal – 2005/36/EK irányelv – Szakmai képzések elismerése – Fogtechnikusok – A szakma gyakorlásának feltételei a fogadó tagállamban – A fogorvos kötelező közvetítésére vonatkozó követelmény – E követelmény alkalmazása a foglalkozásukat a származásuk szerinti tagállamban gyakorló klinikai fogtechnikusokkal szemben – EUMSZ 49. cikk – Letelepedés szabadsága – Korlátozás – Igazolás – A közegészség védelmére irányuló közérdekű cél – Arányosság”

A C-125/16. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Prim'Awla tal-Qorti Ċivili (polgári bíróság első kollégiuma, Málta) a Bírósághoz 2016. február 29-én érkezett, 2016. február 23-i határozatával terjesztett elő

a **Malta Dental Technologists Association,**

John Salomone Reynaud

és

a **Superintendent tas-Saħha Pubblika,**

a **Kunsill tal-Professjonijiet Kumplimentari għall-Medicina**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: L. Bay Larsen tanácselnök, M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan (előadó) és D. Šváby bírák,

főtanácsnok: P. Mengozzi,

hivatalvezető: R. Schiano tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2017. március 2-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Malta Dental Technologists Association és M. Reynaud képviseletében T. Azzopardi avukat,
- a Kunsill tal-Professjonijiet Kumplimentari għall-Medicina képviseletében S. Bailey és V. Cuschieri avukati,

* Az eljárás nyelve: máltai.

- a máltai kormány képviselőjében A. Buhagiar, meghatalmazotti minőségben,
- a cseh kormány képviselőjében J. Vláčil és M. Smolek, meghatalmazotti minőségben,
- a spanyol kormány képviselőjében A. Rubio González és A. Gavela Llopis, meghatalmazotti minőségben,
- az olasz kormány képviselőjében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: M. Russo avvocato dello Stato,
- az osztrák kormány képviselőjében G. Eberhard, meghatalmazotti minőségben,
- a lengyel kormány képviselőjében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében H. Støvlbæk és J. Aquilina, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2017. június 1-jei tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2013. november 20-i 2013/55/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2013. L 354., 132. o.) módosított, a szakmai képesítések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2005. L 255., 22. o.; helyesbítések: HL 2007. L 271., 18. o.; HL 2008. L 93., 28. o.; HL 2014. L 305., 115. o.; a továbbiakban: 2005/36 irányelv), valamint az EUMSZ 49., 52. és 56. cikk értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelem előterjesztésére az egyfelől a Malta Dental Technologists Association (Máltai Fogtechnikusok Szövetsége, a továbbiakban: MDTA) és John Salomone Reynaud, másfelől a Superintendent tas-Saħħa Pubblika (közegészségügyi főfelügyelőség (a továbbiakban: főfelügyelőség) és Kunsill tal-Professjonijiet Kumplimentari għall-Medicina (orvoslást kiegészítő szakmák tanácsa) (a továbbiakban: CPCPM) közötti jogvita keretében, a klinikai fogtechnikusi szakmai képzés (a továbbiakban: klinikai fogtechnikus) Máltán történő elismerése iránti kérelem tárgyában merült fel.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2005/36 irányelv (3) preambulumbekzdése kimondja:

„Az ezen irányelv által arra vonatkozóan nyújtott garancia, hogy a valamely tagállamban szakmai képzést szerzett személy egy másik tagállamban – ugyanazon jogokat élvezve, mint e másik tagállam állampolgárai – megkezdhesse ugyanakkor a szakmának a gyakorlását és gyakorolhassa azt, nem érinti a migráns szakember azon kötelezettségét, hogy a szakma gyakorlásának ez utóbbi tagállam által megállapított, megkülönböztetésmentes feltételeit teljesítse, feltéve hogy ezek objektíve indokoltak és arányosak.”

- 4 Ezen irányelvnek a „Cél” című 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ez az irányelv megállapítja azokat a szabályokat, amelyek szerint az a tagállam, amely a területén egy szabályozott szakma gyakorlásának megkezdését, illetve gyakorlását ahhoz köti, hogy az érintett személy egy adott szakmai képesítéssel rendelkezzen (a továbbiakban: fogadó tagállam), az adott szakma gyakorlásának megkezdése és gyakorlása érdekében el kell hogy ismerje azokat a szakmai képesítéseket, amelyeket egy vagy több más tagállamban (a továbbiakban: saját tagállam) szereztek, és amelyek feljogosítják az adott képesítéssel rendelkező személyt a fogadó tagállam területén ugyanazon szakma gyakorlására.

Ez az irányelv továbbá szabályokat határoz meg a szabályozott szakmák részleges gyakorlásának megkezdését, valamint a más tagállamban teljesített szakmai gyakorlat elismerését illetően.”

- 5 Ezen irányelv „Fogalom meghatározások” címet viselő 3. cikke az (1) bekezdésében az alábbiak szerint rendelkezik:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

- a) »szabályozott szakma«: olyan szakmai tevékenység vagy szakmai tevékenységek csoportja, amelyhez való jogosultság, illetve amelynek gyakorlása vagy gyakorlásának valamely formája közvetlenül vagy közvetve, törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések értelmében különleges szakmai képesítéshez kötött; [...]
- b) »szakmai képesítés«: előírt képesítés megszerzését tanúsító okirattal, a 11. cikk a) pontjának i. alpontjában említett képzettségi tanúsítvánnyal és/vagy szakmai tapasztalattal tanúsított képesítés;
- c) »előírt képesítés megszerzését tanúsító okirat«: olyan oklevél, bizonyítvány vagy egyéb okirat, amelyet egy tagállamban, e tagállam törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezései alapján kijelölt hatóság bocsátott ki, és amely igazolja a túlnyomóan Közösségen belüli szakképzés sikeres elvégzését. Amennyiben e meghatározás első mondata nem alkalmazható, az előírt képesítés megszerzését tanúsító, a (3) bekezdésben említett okiratot előírt képesítés megszerzését tanúsító okiratnak kell tekinteni;

[...]

- e) »szabályozott képzés«: minden olyan képzés, amely kifejezetten egy adott szakma gyakorlásának elsajátítására irányul, és amely egy vagy több kurzusból áll, amelyet szükség szerint szakmai képzés, próbaidős gyakorlat vagy szakmai gyakorlat egészít ki.

[...]”

- 6 Ugyanezen irányelvnek „Az elismerés joghatásai” című 4. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A szakmai képesítésnek a fogadó tagállam általi elismerése révén a jogosultak a fogadó tagállamban megkezdhetik annak a szakmának a gyakorlását, amelyre vonatkozóan a saját tagállamukban képzettséggel rendelkeznek, és ezt a szakmát a fogadó tagállamban ugyanolyan feltételek mellett gyakorolhatják, mint a fogadó tagállam állampolgárai.

(2) Ezen irányelv alkalmazásában az a szakma, amelyet a kérelmező a fogadó tagállamban gyakorolni kíván, azonos azzal, amelyre vonatkozóan a saját tagállamában képzettséggel rendelkezik, feltéve hogy az érintett tevékenységek hasonlóak.

(3) Az (1) bekezdéstől eltérve, a fogadó tagállamban a szabályozott szakmák részleges gyakorlásának megkezdését a 4f. cikkben meghatározott feltételek szerint engedélyezik.”

7 A 2005/36 irányelv „Részleges gyakorlás megkezdése” című 4f. cikke értelmében:

„(1) A fogadó tagállam illetékes hatósága eseti alapon abban az esetben engedélyezi egy szakma részleges gyakorlásának a megkezdését a fogadó tagállam területén, ha az összes alábbi feltétel teljesül:

a) a szakember teljes körű képesítéssel rendelkezik ahhoz, hogy saját tagállamában olyan szakmai tevékenységet folytasson, amelyre vonatkozóan a fogadó tagállamban részleges gyakorlásának megkezdésére irányuló kérelmet nyújtott be;

[...]”

8 Ezen irányelv III. címének I. fejezete „A képzés elvégzését tanúsító okiratok elismerésének általános rendszere” címet viseli. Az említett irányelv e fejezetében található a 10–14. cikkek.

9 Ugyanezen irányelv „Hatály” című 10. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ezt a fejezetet minden olyan szakmára alkalmazni kell, amely nem e cím II. és III. fejezetének hatálya alá tartozik [...]”

10 A 2005/36 irányelv „Képesítési szintek” címet viselő 11. cikke csoportosítja ezen irányelv 13. cikke és a 14. cikkének (6) bekezdése alkalmazásában a szakmai képesítéseket.

11 Az említett irányelv „Az elismerés feltételei” címet viselő 13. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében kimondja:

„Ha a fogadó tagállam egy szabályozott szakma gyakorlásának megkezdését vagy gyakorlását meghatározott szakmai képesítés meglétéhez köti, a szóban forgó tagállam illetékes hatósága az adott szakma gyakorlásának megkezdését és gyakorlását a tagállam saját állampolgáira alkalmazottakkal azonos feltételekkel engedélyezi a kérelmezőknek, ha azok rendelkeznek olyan, a 11. cikk szerinti képzettségi tanúsítvánnyal vagy előírt képesítés megszerzését tanúsító okirattal, amelyet egy másik tagállam követel meg ahhoz, hogy területén az adott szakma gyakorlását megkezdhessék, illetőleg azt gyakorolhassák.”

12 A 2005/36 irányelv III. címének III. fejezete „A képzési minimumkövetelmények összehangolása alapján történő elismerés” címet viseli. E fejezetben található ezen irányelv 21–49. cikkei.

13 A 2005/36 irányelvnek a „Fogorvosi alapképzés” címet viselő 34. cikke értelmében:

„(1) A fogorvosi alapképzésre történő felvétel feltétele az érintett tanulmányok tekintetében valamely tagállamban egyetemre vagy azzal egyenértékű szintűként elismert felsőoktatási intézménybe történő felvételre jogosító bizonyítvány megléte.

[...]

(3) A fogorvosi alapképzésnek garantálnia kell, hogy az érintett személy megszerezte a következő ismereteket és készségeket:

a) a fogászat alapját képező tudományok megfelelő ismerete, valamint a tudományos módszerek – beleértve a biológiai funkciók mérésének alapelveit, a tudományosan megalapozott tények kiértékelését és adatok elemzését – helyes megértése;

- b) az egészséges és beteg személyek felépítésére, fiziológiai funkcióira és viselkedésére, valamint a fizikai és társadalmi környezetnek az ember egészségi állapotát befolyásoló hatására vonatkozó megfelelő ismeretek, amennyiben ezek a tényezők érintik a fogászatot;
- c) mind az egészséges, mind a beteg fogak, szájak, állkapcsok és kapcsolódó szöveteik szerkezetének és funkciójának, valamint azoknak a beteg általános egészségi állapotával, fizikai és szociális közérzetével való kapcsolatának megfelelő ismerete;
- d) a klinikai szaktárgyak és módszerek megfelelő ismerete, amelyek a fogorvosnak egységes képet nyújtanak a fogak, a száj, az állkapcsok és a kapcsolódó szövetek rendellenességeiről, sérüléseiről és betegségeiről, valamint a preventív, diagnosztikus és terápiás fogászatról;
- e) megfelelő felügyelet mellett szerzett megfelelő klinikai gyakorlat.

Ez a képzés a fogorvos számára a fogak, a száj, az állkapcsok és a kapcsolódó szövetek rendellenességeinek és betegségeinek megelőzésére, diagnózisára és kezelésére kiterjedő valamennyi tevékenység folytatásához szükséges készségeket biztosítja.”

- 14 Ezen irányelv „Fogorvosi szakmai tevékenységek gyakorlása” címet viselő 36. cikke kimondja:

„(1) Ezen irányelv alkalmazásában, a fogorvosi szakmai tevékenységek a (3) bekezdésben meghatározott tevékenységek, amelyek gyakorlása az V. melléklet 5.3.2 pontjában felsorolt szakmai képesítések alapján történik.

(2) A fogorvosi szakma a 34. cikkben említett fogorvosi képzésen alapul, és olyan önálló szakmának minősül, amely elkülönül az egyéb általános vagy szakosodott orvosi szakmáktól. A fogorvosi tevékenységek az V. melléklet 5.3.2 pontjában említett, előírt képesítés megszerzését tanúsító okirat birtokában gyakorolhatók. [...]

(3) A tagállamok – az V. melléklet 5.3.2 pontjában említett referencia-időpontokban hatályos jogszabályi rendelkezésekre és szakmai etikai szabályokra kellő tekintettel – biztosítják, hogy a fogorvosoknak általánosan módjuk legyen a fogak, a száj, az állkapcsok és a kapcsolódó szövetek rendellenességeinek és betegségeinek megelőzésére, diagnózisára és kezelésére irányuló tevékenységek gyakorlásának megkezdésére és gyakorlására.”

A máltai jog

- 15 Az Att dwar il-Professjonijiet tas-Sahha (Kapitolu 464 tal-Ligijiet ta' Malta) [az egészségügyi szakmákról szóló törvény (Málta Törvényei, 464. fejezet)] 2. cikke a következőképpen határozza meg az „orvoslást kiegészítő szakma” fogalmát:

„az az egészségügyi szakma, amelynek neve szerepel a 28. cikkben említett orvoslást kiegészítő szakmák nyilvántartásában”.

- 16 E törvény 25. §-ának (1) bekezdése értelmében:

„Senki nem gyakorolhat orvoslást kiegészítő szakmát, amennyiben neve nem szerepel a [CPMC] által e törvény rendelkezéseinek megfelelően vezetett megfelelő nyilvántartásban.”

17 Az említett törvény 28. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A [CPMC] a [...] harmadik mellékletben felsorolt orvoslást kiegészítő szakmák mindegyikére nézve külön nyilvántartást vezet, amelyben az érintett személy erre vonatkozó jelentkezését követően fel kell venni bármely máltai állampolgár vagy valamely tagállam állampolgárának nevét, aki

a) olyan szakmában, amelyre külön nyilvántartást vezetnek, a Máltai Egyetemen, valamely képzésen vagy az egészségügyi minisztérium által szervezett tanfolyamot követően megszerezte az előírt képesítést; vagy

b) megszerezte valamely tagállam képesítését, amelyet a képesítések kölcsönös elismeréséről szóló törvénynek vagy bármely az alapján hozott rendeletnek megfelelően elismertek; vagy

a [CPMC] által elismert egyetemen, főiskolán vagy iskolában az említett szakmában képesítést szerzett:

Mindezt azzal a feltétellel, hogy az ilyen képesítés érdekében a [CPCM] előírhatja, hogy az illető szakmai és nyelvvizsgát tegyen.”

18 Az egészségügyi szakmákról szóló törvénynek (Málta Törvényei, 464. fejezet) az orvoslást kiegészítő szakmákat felsoroló III. melléklete említést tesz a fogtechnikus szakmáról, azonban nem említi a klinikai fogtechnikusit.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

19 Az MDTA és J. S. Reynaud kérelemmel fordultak a kérdést előterjesztő bírósághoz, amely arra irányult, hogy Máltán ismerjék el a klinikai fogtechnikus szakmai képesítéseket. Keresetlevelükben azt kérték, hogy a bíróság kötelezze a főfelügyelőt és a CPCM-et arra, hogy vegyék Máltán nyilvántartásba a más tagállamokban elismert klinikai fogtechnikusokat, és tegyék lehetővé e fogtechnikusok számára szakmai tevékenységük e tagállamban történő végzését. Emellett az MDTA és J. S. Reynaud egy nyilatkozat kiadását kérték, melynek értelmében a klinikai fogtechnikusok anélkül végezhetnek szakmai tevékenységet, hogy a pácienseket egy fogorvosnak kellene hozzájuk irányítania.

20 A klinikai fogtechnikusok a fogászati eszközök szakértői, ideértve a műfogsorok vagy fogpótlások készítését, a műfogsorok és fogpótlások javítását és igazítását.

21 Az MDTA és J. S. Reynaud pontosítják, hogy a klinikai fogtechnikusok tevékenysége nem jár visszafordíthatatlan károsodás kockázatával, mivel amennyiben a fogászati eszköz hibás, annak egyedüli következménye az, hogy ezen eszközt meg kell igazítani vagy ki kell cserélni.

22 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a klinikai fogtechnikusokat Máltán nem ismerik el, így nem végezhetnek szakmai tevékenységet, mivel e tagállamban csupán a fogtechnikusokat ismerik el és veszik nyilvántartásba.

23 Az MDTA és J. S. Reynaud nem azt kérik, hogy a klinikai fogtechnikus szakmát a fogtechnikusi szakmától különböző szakmaként ismerjék el, hanem azt, hogy a klinikai fogtechnikusokat vegyék fel a CPCM által a fogtechnikusokról vezetett nyilvántartásba.

24 A kérdést előterjesztő bíróság rámutat, hogy az MDTA és J. S. Reynaud kérelme a klinikai fogtechnikus szakma Máltán letelepedni kívánó személyek általi, határon átnyúló gyakorlására vonatkozik. E bíróság hozzáteszi, hogy a máltai jogi szabályozás e tekintetben semmiféle hátrányos megkülönböztetést nem alkalmaz a máltai állampolgárok és más tagállamok állampolgárai között, mivel az érintett személyek állampolgárságától függetlenül a klinikai fogtechnikus szakma nem általánosan elismert.

25 Mivel a kérdést előterjesztő bíróság szerint az alapügyben szereplő jogvita az EUMSZ 49. cikk, 52. cikk és 56. cikk, valamint a 2005/36 irányelv értelmezésétől függ, a Prim'Awla tal-Qorti Ċivili (polgári bíróság első kollégiuma, Málta) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1. Olyan helyzetben, amelyben nem merül fel közegészségügyi kockázat, a klinikai fogtechnikusi szakma elismerésének a máltai egészségügyi hatóság részéről való tilalma vagy megtagadása, amely, jóllehet jogilag nem valósít meg hátrányos megkülönböztetést, azt eredményezi, hogy a gyakorlatban megakadályozza, hogy más tagállamok állampolgárai, akik erre irányuló kérelmet nyújtottak be, szakmai tevékenység folytatása céljából Máltán letelepedjenek, összeegyeztethetetlen-e az egységes piac létrehozását szabályozó, különösen az EUMSZ 49. cikkből, az EUMSZ 52. cikkből és az EUMSZ 56. cikkből következő elvekkel és jogszabályi rendelkezésekkel?
2. A [...] 2005/36 irányelvet a [klinikai fogtechnikusokra] is alkalmazni kell-e arra a körülményre tekintettel, hogy amennyiben egy műfogsor hibásnak bizonyul, annak egyedüli következménye az, hogy a hibás fogművet át kell alakítani vagy ki kell cserélni, anélkül hogy az kockázatot jelentene a betegre nézve?
3. Szolgálhatja-e a közegészség magas szintű védelme biztosításának célját a máltai egészségügyi hatóság által előírt, jelen ügyben vitatott tilalom, amennyiben bármely fogmű kicserélhető anélkül, hogy az a betegre nézve bármilyen kockázattal járna?
4. A [...] 2005/36 irányelvnek a [...] főfelügyelőség által azon [klinikai fogtechnikusok] tekintetében való értelmezése és végrehajtása, akik szakmájuk elismerését kérelmezték e máltai hatóság előtt, az arányosság elve megsértésének minősül-e?”

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

- 26 A máltai kormány írásbeli észrevételeiben azt állítja, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdések elfogadhatatlanok, mivel egyrészt azokat a nemzeti eljárás túlságosan korai szakaszában terjesztették elő, nem adva lehetőséget a feleknek bizonyítékaik előterjesztésére, másrészt e kérdések azon téves előfeltevésen alapulnak, hogy a klinikai fogtechnikusok tevékenysége nem jár kockázattal az emberi egészségre, harmadszor azon téves megállapításon alapulnak, hogy a más tagállamokból származó klinikai fogtechnikusok nem végezhetnek szakmai tevékenységet Máltán.
- 27 Az osztrák kormány írásbeli észrevételeiben kétségeinek ad hangot azzal kapcsolatban, hogy a Bíróságnak van-e hatásköre válaszolni a feltett kérdésekre, tekintettel arra, hogy az alapügyben szereplő jogvita semmiféle határon átnyúló elemet nem tartalmaz, mivel a kérdést előterjesztő bírósághoz keresetet benyújtó MDTA egy máltai szövetség.
- 28 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helyállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem Bíróság általi elutasítása csak abban az esetben lehetséges, amennyiben nyilvánvaló, hogy az uniós jog értelmezése, amelyet a nemzeti bíróság kért, nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve ha a szóban forgó probléma hipotetikus jellegű, vagy a Bíróság nem rendelkezik azon ténybeli és jogi elemek ismeretével, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a feltett kérdéseket hatékonyan megválaszolja (lásd többek között: 2016. szeptember 6-i Petruhhin ítélet, C-182/15, EU:C:2016:630, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 29 Másfelől a nemzeti bíróság feladata annak meghatározása, hogy az eljárás mely szakaszában terjessze előzetes döntéshozatali kérdéseit a Bíróság elé (2007. április 17-i AGM-COS.MET ítélet, C-470/03, EU:C:2007:213, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 30 Ami az osztrák kormány számára az alapügyben szereplő jogvita határon átnyúló elemének állítólagos hiányát illeti, rá kell mutatni, hogy amellett, hogy e kérdések nem csupán az EUM-Szerződés rendelkezéseire vonatkoznak, hanem a 2005/36 irányelvre is, a kérdést előterjesztő bíróság olyan eljárásban fordult a Bírósághoz, amelyet egy fogtechnikusokat tömörítő szövetség, nevezetesen az MDTA indított olyan nemzeti jogi rendelkezések érvényességével kapcsolatban, melyek nem csupán a máltai állampolgárokra, hanem más tagállamok állampolgáira is vonatkoznak. Következésképpen az e bíróság által a Bíróság ítélete nyomán meghozandó határozatának joghatásai ez utóbbi állampolgárokra is kiterjednek (lásd ebben az értelemben: 2013. május 8-i Libert és társai ítélet, C-197/11 és C-203/11, EU:C:2013:288, 35. pont; 2016. november 15-i Ullens de Schooten ítélet, C-268/15, EU:C:2016:874, 51. pont).
- 31 Ebből következik, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az ügy érdeméről

- 32 Együttesen vizsgálendő kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUM-Szerződésnek az alapvető jogokra vonatkozó rendelkezéseit és a 2005/36 irányelvet úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló tagállami szabályozás, amely előírja, hogy a fogtechnikusi tevékenységet egy fogorvossal együttműködve kell végezni, annyiban, amennyiben e követelmény az említett szabályozás értelmében azon klinikai fogtechnikusokra alkalmazandó, akik szakmai képzésüket valamely más tagállamban szerezték meg, és akik szakmájukat e tagállamban kívánják gyakorolni.
- 33 Mindenekelőtt rá kell mutatni arra, hogy 1. cikke értelmében a 2005/36 irányelv megállapítja azokat a szabályokat, amelyek szerint az a tagállam, vagyis a fogadó tagállam, amely a területén egy szabályozott szakma gyakorlásának megkezdését, illetve gyakorlását ahhoz köti, hogy az érintett személy egy adott szakmai képzéssel rendelkezzen, az adott szakma gyakorlásának megkezdése és gyakorlása érdekében el kell, hogy ismerje azokat a szakmai képzéseket, amelyeket egy vagy több más tagállamban, vagyis a származási tagállamban vagy tagállamokban szereztek, és amelyek feljogosítják az adott képzéssel rendelkező személyt a fogadó tagállam területén ugyanazon szakma gyakorlására.
- 34 Ezen irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében „szabályozott szakma” az olyan szakmai tevékenység vagy szakmai tevékenységek csoportja, amely gyakorlásának a megkezdése, gyakorlása vagy gyakorlásának valamelyik módja, közvetlenül vagy közvetve, meghatározott szakmai képzéssel való rendelkezéshez kötött törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések alapján. Így az említett irányelv értelmében vett „szabályozott szakma” fogalmának meghatározása az uniós jog hatálya alá tartozik (2015. október 6-i Brouillard ítélet, C-298/14, EU:C:2015:652, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 35 A 2005/36 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének b), c) és e) pontjából kitűnik, hogy az ezen irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontjában szereplő „meghatározott szakmai képzés” fogalma kiterjed minden olyan okiratnak megfelelő képzésre, amelynek célja kifejezetten az azzal rendelkezők adott szakmára való felkészítése (lásd ebben az értelemben: 2015. október 6-i Brouillard ítélet, C-298/14, EU:C:2015:652, 38. pont).

- 36 Ahogyan az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, az egészségügyi szakmákról szóló törvény (Málta Törvényei, 464. fejezet) 28. cikke által az orvoslást kiegészítő szakmákhoz való hozzáférés céljából megkövetelt egyetemi oklevél célja kifejezetten az azzal rendelkezők adott szakmára való felkészítése. Márpedig az említett törvény az orvoslást kiegészítő szakmák között említi a fogtechnikusi szakmát is.
- 37 Következésképpen a fogtechnikusok máltai jogban előírt szakmai képesítési követelményeit illetően a 2005/36 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének b), c) és e) pontja tiszteletben tartásának a kérdést előterjesztő bíróság általi ellenőrzése mellett meg kell állapítani, hogy a fogtechnikusi szakma Máltán az ezen irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett szabályozott szakmának minősül.
- 38 Mivel a fogtechnikusi szakma nem szerepel a 2005/36 irányelv III. címének II. és III. fejezetében, arra az e cím I. fejezetében előírt, a képzés elvégzését tanúsító okiratok elismerésének általános rendszere, közelebbről ezen irányelv 10–14. cikke vonatkozik.
- 39 Az említett irányelv 13. cikke (1) bekezdésének első albekezdése értelmében, ha a fogadó tagállam egy szabályozott szakma gyakorlásának megkezdését vagy gyakorlását meghatározott szakmai képesítés meglétéhez köti, a szóban forgó tagállam illetékes hatósága az adott szakma gyakorlásának megkezdését és gyakorlását a tagállam saját állampolgáira alkalmazottakkal azonos feltételekkel engedélyezi a kérelmezőknek, ha azok rendelkeznek olyan, az ugyanezen irányelv 11. cikke szerinti képzettségi tanúsítvánnyal vagy előírt képesítés megszerzését tanúsító okirattal, amelyet egy másik tagállam követel meg ahhoz, hogy területén az adott szakma gyakorlását megkezdhessék, illetőleg azt gyakorolhassák.
- 40 A 2005/36 irányelv 13. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében szereplő „adott szakma” kifejezést úgy kell érteni, mint amely azon szakmákra vonatkozik, melyek a származási tagállamban és a fogadó tagállamban vagy azonosak, vagy egymás megfelelői, vagy egyes esetekben egyszerűen egyenértékűek azon tevékenységek szempontjából, amelyeket lefednek (lásd ebben az értelemben: 2006. január 19-i Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos ítélet, C-330/03, EU:C:2006:45, 20. pont).
- 41 A kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy figyelembe vegye a két érintett tagállamban a szóban forgó szakma által lefedett tevékenységek mindegyikét, vagyis a máltai fogtechnikusi szakmát és egy másik tagállamban a klinikai fogtechnikus szakmát annak meghatározása érdekében, hogy ténylegesen a 2005/36 irányelv 13. cikke (1) bekezdésének első albekezdése értelmében vett ugyanazon „adott szakmáról” van-e szó (lásd ebben az értelemben: 2006. január 19-i Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos ítélet, C-330/03, EU:C:2006:45, 20. pont).
- 42 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a Bíróság elé terjesztett iratokból kitűnik, hogy az alapügyben a hatáskörrel rendelkező máltai hatóságok nem tagadják meg a klinikai fogtechnikusoktól a fogtechnikusi szakmához való hozzáférést, tekintve, hogy a klinikai fogtechnikusok tevékenysége és szakmai képesítése megfelel a máltai fogtechnikusok tevékenységének és szakmai képesítésének.
- 43 Ilyen körülmények között, és a kérdést előterjesztő bíróság által a jelen ítélet 41. pontjában említett feltételek szerint elvégzendő vizsgálat tiszteletben tartása mellett nem zárható ki, hogy a fogtechnikusi szakma és a klinikai fogtechnikus szakma a 2005/36 irányelv 13. cikke (1) bekezdésének első albekezdése értelmében ugyanazon „adott szakmának” legyen tekinthető.
- 44 Másfelől e tekintetben irreleváns az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban szereplő azon körülmény, hogy valamely származási tagállamban a klinikai fogtechnikusoktól megkövetelt képesítés meghaladja a fogadó tagállamban szabályozott fogtechnikusi szakma esetén megkövetelt képesítés szintjét.

- 45 Ennek megállapítását követően meg kell vizsgálni a máltai szabályozásban előírt azon követelményt, amely szerint fogtechnikusi tevékenységet egy fogorvossal együttműködve lehet végezni, mivel a fogtechnikusok nem jogosultak a pácienssel fogorvos közvetítése nélkül, közvetlen kapcsolatban állva dolgozni.
- 46 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a fogtechnikusi szakma vagy a klinikai fogtechnikus szakma gyakorlását a 2005/36 irányelv nem közelíti egymáshoz.
- 47 Ugyanis ahogyan azt a főtanácsnok indítványának 13. pontjában lényegében megállapította, a 2005/36 irányelvnek az ezen irányelv (3) preambulumbekzdésének fényében értelmezett 4. cikkéből kitűnik, hogy a fogadó tagállam feladata az uniós jog tiszteletben tartása mellett meghatározni valamely szabályozott szakma gyakorlásának feltételeit.
- 48 Következésképpen a klinikai fogtechnikus szakmát gyakorló valamely személy nem hivatkozhat a 2005/36 irányelvre annak érdekében, hogy szembehelyezkedjen a fogtechnikusi szakmának fogorvos közreműködésével való gyakorlására vonatkozó olyan követelménnyel, mint amilyen az alapügyben szerepel.
- 49 Ezért, ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 13. pontjában lényegében rámutatott, az ezzel ellentétes megoldás oda vezetne, hogy valamely tagállam az adott szakma gyakorlásának feltételeit más tagállamokról volna kénytelen lemásolni és ezen irányelvet a harmonizáció tárgyát nem képező szabályozott szakmák gyakorlására vonatkozó feltételek megkerülésére lehetne felhasználni.
- 50 Igaz ugyan, hogy a klinikai fogtechnikusok bizonyos tevékenysége a fogorvosi szakmai tevékenység körébe tartozhat, és hogy a 2005/36 irányelv 4f. cikke előírja, bizonyos feltételek mellett, a szakmai tevékenységhez való hozzáférést, mindenképpen fontos emlékeztetni arra, hogy az alapeljárás felperesei soha nem kértek e cikk a) pontja alapján a fogorvosi szakmához való részleges hozzáférést.
- 51 Így, anélkül, hogy szükség volna nyilatkozni azon kérdésről, hogy az ilyen részleges hozzáférés a jelen ügyben jogilag lehetséges volna-e, meg kell állapítani, hogy a jelen ügy körülményei között a 2005/36 irányelv 4f. cikke nem alkalmazandó.
- 52 Másfelől értékelni kell, hogy a 2005/36 irányelvben nem harmonizált fogorvosi szakma vagy klinikai fogtechnikus szakma gyakorlási feltételeinek vetületeit illetően a fogtechnikusi szakma fogorvossal közreműködésben való gyakorlásának követelménye összhangban van-e az EUM-Szerződéssel.
- 53 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a tagállamok kötelesek a fenti pontban említett feltételek meghatározására vonatkozó hatáskörüket az EUM-Szerződés által biztosított alapszabadságok tiszteletben tartásával gyakorolni (lásd analógia útján: 2013. június 27-i Nasiopoulos ítélet, C-575/11, EU:C:2013:430, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 54 Igaz, hogy az EUMSZ 168. cikk (7) bekezdésének megfelelően – ahogyan azt a Bíróság ítélkezési gyakorlatában értelmezte – az uniós jog nem érinti a tagállamok hatáskörét az egészségügyi szolgáltatások megszervezésére vonatkozó rendelkezések meghozatala terén. Mindazonáltal e hatáskörük gyakorlása során a tagállamok kötelesek tiszteletben tartani az uniós jogot, különösen az EUM-Szerződésnek a letelepedés szabadságára vonatkozó rendelkezéseit, amelyek értelmében e szabadságnak az egészségügyi ellátások terén történő gyakorlásával szemben a tagállamok nem írhatnak elő és tarthatnak fenn nem igazolt korlátozásokat (2013. szeptember 26-i Ottica New Line ítélet, C-539/11, EU:C:2013:591, 24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 55 E tekintetben meg kell állapítani, hogy mivel a klinikai fogtechnikusok a származási tagállamban jogosultak a páciensekkel közvetlen kapcsolatban dolgozni, fogorvos kötelező közvetítése nélkül, az ilyen közvetítés követelménye, melyet a fogadó tagállam szabályozása a fogtechnikusokkal kapcsolatban előír, alkalmas arra, hogy kevésbé vonzóvá tegye az EUMSZ 49. cikkben biztosított letelepedési szabadság gyakorlását.
- 56 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a letelepedés szabadságának állampolgársági alapon történő hátrányos megkülönböztetés nélkül alkalmazandó korlátozása nyomós közérdekkel igazolható azzal a feltétellel, hogy alkalmas az általa elérni kívánt cél megvalósításának biztosítására, és nem haladja meg az e cél megvalósításához szükséges mértéket (2013. szeptember 26-i Ottica New Line ítélet, C-539/11, EU:C:2013:591, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 57 Az alapügyben az említett kötelező közvetítés követelménye azon előfeltevéseken alapul, hogy kizárólag a 2005/36 irányelv 34. cikkében szereplő fogorvosi képzésben részt vevő és fogorvosi alapképesítés megszerzését tanúsító okirattal rendelkező személyek kellően képzettek az ezen irányelv 36. cikkének (3) bekezdésében szereplő, a fogak, a száj, az állkapcsok és a kapcsolódó szövetek rendellenességeinek és betegségeinek megelőzésére, diagnosztizálására és kezelésére kiterjedő tevékenységek végzéséhez.
- 58 Ilyen körülmények között a fogorvos kötelező részvétele az olyan páciens kezelésében, akinek egy fogtechnikus nyújt szolgáltatást, a közegészség védelmére irányul, amely a letelepedés szabadsága korlátozásának igazolására alkalmas közérdekű kényszerítő indoknak minősül.
- 59 Ennélfogva meg kell vizsgálni, hogy az alapügyben szereplő tilalom alkalmas-e a kitűzött cél elérésére, és nem megy-e túl az ehhez szükséges mértéken.
- 60 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint annak megítéléséhez, hogy valamely tagállam tiszteletben tartja-e az arányosság elvét a közegészség területén, figyelembe kell venni azt a tényt, hogy az emberek egészsége és élete az első helyen áll az EUM-Szerződés által oltalmazott javak és érdekek között, és a tagállamok feladata eldönteni, hogy milyen szinten óhajtják biztosítani a közegészség védelmét, és azt milyen módon kívánják megvalósítani. Mivel ez a szint tagállamonként változhat, a tagállamok részére bizonyos mérlegelési mozgásteret kell engedni (lásd ebben az értelemben: 2016. október 19-i Deutsche Parkinson Vereinigung ítélet, C-148/15, EU:C:2016:776, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 61 Ugyanakkor a közegészség a védelmére irányuló nemzeti intézkedések megítélése során kétségkívül különös figyelmet követel meg (lásd ebben az értelemben: 2013. június 27-i Nasiopoulos ítélet, C-575/11, EU:C:2013:430, 27. pont).
- 62 Tekintettel a páciens egészségét illetően a jelen ítélet 57. pontjában szereplő összes tevékenységben benne rejlő kockázatra, a közegészség védelmére vonatkozó célkitűzés fontosságára, valamint a jelen ítélet 60. pontjában említett, az e cél elérése tekintetében a tagállamok rendelkezésére álló mérlegelési mozgásterre, meg kell állapítani, hogy – ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 26–30. pontjában rámutatott, a fogorvos kötelező közvetítésének követelménye alkalmas az említett célkitűzés elérésére és nem megy túl azon, ami e cél eléréséhez szükséges.
- 63 A fenti megfontolások összességére tekintettel a feltett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 49. cikket, a 2005/36 irányelv 4. cikkének (1) bekezdését, valamint 13. cikke (1) bekezdésének első albekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan tagállami szabályozás, amely előírja, hogy a fogtechnikusi tevékenységet egy fogorvossal együttműködve kell végezni, annyiban, amennyiben e követelmény az említett szabályozás értelmében azon klinikai fogtechnikusokra alkalmazandó, akik szakmai képzésüket valamely más tagállamban szerezték meg, és akik szakmájukat e tagállamban kívánják gyakorolni.

A költségekről

- ⁶⁴ Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

Az EUMSZ 49. cikket, a 2013. november 20-i 2013/55/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, a szakmai képezések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikkének (1) bekezdését, valamint 13. cikke (1) bekezdésének első albekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan tagállami szabályozás, amely előírja, hogy a fogtechnikusi tevékenységet egy fogorvossal együttműködve kell végezni, annyiban, amennyiben e követelmény az említett szabályozás értelmében azon klinikai fogtechnikusokra alkalmazandó, akik szakmai képezésüket valamely más tagállamban szerezték meg, és akik szakmájukat e tagállamban kívánják gyakorolni.

Aláírások